

Inledning

LRF Skåne har getts tillfälle att komma med synpunkter på remiss om Regionplan för Skåne 2022 - 2040. LRF Skåne ser positivt på att Region Skåne tillsammans med Skånes kommuner arbetar med och antar en regionplan där man tar ett helhetsgrepp gällande planeringsfrågor. LRF Skåne hade önskat att regionplanen på ett tydligare sätt angav inriktning för hela Skånes utveckling, där kommunerna samarbetar istället för att konkurrera. LRF Skåne ser en risk i att regionplanen blir ytterligare ett dokument som kommunerna ska förhålla sig till, men som får liten effekt i verkligheten. Markanvändningen är en central fråga i regionplanen liksom balansen mellan östra och västra Skåne. Jordbruksmark är en begränsad resurs och måste behandlas därefter. Mark som exploateras för byggnation och infrastruktur och tas ur livsmedelsproduktion kan inte återställas. Antagna livsmedelsstrategier, både på nationell och regional nivå, ställer också krav på att skydda jordbruksmarken. Det är därför viktigt att regionplanen på ett tydligare sätt understryker vikten av att ta hänsyn till jordbruksmarkens värde i samhällsplaneringen, och att kommunerna gör en noggrann avvägning mellan jordbruksmarkens värde och andra intressen.

Enligt propositionen som ligger till grund för bestämmelserna i 7 kap PBL om regional planering så bör regionplanen ha ett landsbygdsperspektiv som beaktar tillgång till lokal service, vård och omsorg i hela länet. För ett fungerande näringsliv och företagande i **hela** Skåne krävs bra infrastruktur när det gäller transporter och bra vägar, bra kollektivtrafik och telekommunikation (fiber), samt fungerade privat och offentlig service på landsbygden.

Allmänt om LRF

LRF är en intresse- och företagarorganisation med folkrörelsetraditioner som finns representerade på riks-, region-, kommun- och lokal nivå. Tillsammans medverkar vi i LRF

till utveckling av företag och företagare som har jord, skog, trädgård och landsbygdens miljö som bas. LRF driver landsbygdens och de gröna näringarnas viktigaste framtidsfrågor.

LRF har drygt 134 000 medlemmar i Sverige och ca 15 300 av dess finns i Skåne.

Med rätt förutsättningar, av vilka en del tas upp i vårt yttrande nedan, finns det möjlighet för de gröna näringarna att växa i regionen, vilket skapar såväl arbetstillfällen som skatteintäkter, har en avgörande betydelse i klimatarbetet och har stor betydelse för den biologiska mångfalden.

De gröna näringarna i Skåne

I Skåne bor drygt 1,4 miljoner människor. Av dem bor drygt 10 procent utanför tätorterna, (riksgenomsnittet 15 procent). Landytan är drygt en miljon hektar och cirka 80 procent används till jord- och skogsbruk. I Skåne finns det ca 500 000 hektar jordbruksmark som brukas av 8 000 företag och ca 400 000 hektar skogsmark som ägs till 78 procent av (ca 15 800) enskilda skogsägare. Jord- och skogsbruket, samt trädgårdsnäringen sysselsätter ca 11 000 personer i regionen. Till detta tillkommer att varje jordbruksföretag sysselsätter i genomsnitt 2,8 personer indirekt (förmödenheter och transporter, samt underhåll- och servicearbeten). Skogsnäringen skapar ett stort antal arbetstillfällen både direkt och indirekt.

Livsmedelsstrategi för ökad självförsörjning

Sveriges riksdag och Region Skåne har beslutat om riksomfattande och regionala livsmedelsstrategier. Målsättningen med dessa strategier är att öka självförsörjningsgraden av livsmedel genom att öka den svenska livsmedelsproduktionen. Sveriges självförsörjningsgrad är ca 50%, d.v.s. varannan tugga vi äter är importerad. Skåne har stor betydelse för svensk livsmedelsframställning, från jordbruk till partihandel, där det tillkommer ett stort antal sysselsatta i Skåne inom livsmedelsindustrin. *Skåne står för 45 procent av hela Sveriges omsättning inom livsmedelsindustrin. Cirka 25 procent av den svenska livsmedelsindustrin finns i Skåne och den skånska livsmedelsproduktionen gör skillnad för hela landet.*

De senaste åren har det skånska jord- och skogsbruket ställts inför en rad extrema händelser; regn och svårt att etablera höstgrödor 2017, svår torka under 2018 och Corona pandemin 2020 – 2021. Händelser som drabbat både Sverige och vår omvärld, och som påverkat vår tillgång till livsmedel. Det som har hänt de senaste åren kan komma att upprepas.

Klimatforskare befarar att olika extrema väderfenomen kommer att bli mer vanliga. Svår torka vissa år och intensiv nederbörd andra år. Pandemin har även visat att många länder ser

till egen befolkning i första hand även om det finns EU-regler för fri rörlighet för varor och tjänster. Att säkerställa den skånska livsmedelsproduktionen borde vara av högsta prioritet i samhällsplaneringen.

Regionplanen behöver vara tydligare och medverka till att det skånska jordbruket kan producera livsmedel och garantera invånarna tillgång till livsmedel även i kristider.

Nationellt skogsprogram och en skånsk skogsstrategi för fler jobb, hållbar tillväxt och utvecklingen av en växande bioekonomi.

Syftet med skånsk skogsstrategi är att stödja den skogliga utvecklingen i länet i samklang med det nationella skogsprogrammet. Detta på ett sätt som bidrar till länets samhällsutveckling i stort. Det innefattar att se skogen som en betydande möjlighet för att bidra till fler jobb, hållbar tillväxt och utvecklingen av en växande bioekonomi.

Det inbegriper också att utifrån de förutsättningar som är speciella för Skåne driva en utveckling som ger konkret nytta. Detta genom brobyggande, möjliggörande, synliggörande och kunskapslyftande åtgärder och ett innovativt och framåtlutat dialogklimat, i första hand mellan den skånska skogens samtliga intressenter. Syftet med strategin är också att vara värdedrivande inom såväl det sociala, ekonomiska som miljömässiga området och med internationell utblick. Det görs genom att utveckla och aktivt förvalta det skånska gröna guldet, nu och i framtiden. Vi anser att Region Skåne ska beakta den skånska skogsstrategin i det fortsatta arbetet med Regionplanen.

De Gröna Näringarna och klimatomställningen

Förutom att producera livsmedel så har de gröna näringarna en stor betydelse för klimatomställningen och för att nå det fossilfria samhället. Skogen ger oss hållbara lösningar, kan bidra till ett biobaserat samhälle och är en viktig del av bioekonomin. Skogen har en avgörande roll för klimatet och för att minska användningen av fossila råvaror.

Ca 80–90% av de klimatpåverkande växthusgaserna, som släpps ut i Sverige, absorberas genom kolinbindning av jord- och skogsbruket. En välskött produktionsskog bidrar inte bara med förnybar råvara och energi som kan ersätta fossil dito utan är en kolfälla som kraftigt reducerar växthusgaserna genom fotosyntesen i stället för att tillföra CO₂ som lagrats under miljoner år. Länet har med sina höga boniteter, virkesproducerande förmåga, goda förutsättningar att öka upptaget av CO₂ med hjälp snabbväxande träd. Skogar som läggs i reservat och där virkesuttag förbjuds har mindre betydelse i klimatomställningen.

Även åker-, vall-, ängs- och betesmarker binder koldioxid, vilket gör att våra produktionsmetoder inom växtodling och betande djur i Sverige gör så att vi har en mindre påverkan på klimatet än vad importerade livsmedel har. Ca 70% av matens klimatpåverkan kommer från importerade livsmedel. Den svenska jordbruksnäringen arbetar aktivt för att minska jordbrukets klimatpåverkan.

Det av stor betydelse att offentlig upphandling av livsmedel sker så lokalt som möjligt och att man i upphandlingen ställer samma krav på importerad mat som ställs på produktion av svenska livsmedel. Det är orimligt att samhället ställer krav som fördyrar svensk livsmedelsproduktion samtidigt som man importerar livsmedel som är producerad under helt andra villkor.

Skånes produktion av livsmedel och energi har avgörande betydelse för den svenska livsmedelsproduktionen, både idag och i framtiden. Skånska lantbrukare ger möjlighet till upprätthållande av sysselsättningen och en levande landsbygd. Vi värnar folkhälsan genom att minimera antibiotikaanvändningen i vår djurproduktion och vi tar ansvar för miljö, djurvälstånd och biologisk mångfald. Tillsammans säkerställer vi livsmedelsförsörjningen för Skåne.

Mål, utmaningar och förutsättningar

Befolkningstillväxten i Skåne sker framförallt i de större städerna och vi blir allt äldre och friskare. Det innebär också att Skåne kommer att ha fler munnar att mätta i framtiden, vilket ställer krav på möjligheten till att öka livsmedelsproduktionen i länet.

Handelsutbytet med omvärlden ökar hela tiden och en stor del av Sveriges varuflöde går genom Skåne, vilket också innebär ökade exportmöjligheter av livsmedel. En ökad globalisering gör också att livsmedelstillgången blir allt mer konkurrensutsatt och vid en kris är Skåne sårbart om vi blir allt mer beroende av import av livsmedel. Det är därför viktigt att säkerställa att vi kan producera tillräckligt mycket själv så att vi minskar sårbarheten i livsmedelsförsörjningen.

En planering som möjliggör hållbar tillväxt

Regionplanen säger ”Genom att planera utifrån ett helhetsperspektiv med hållbar mark- och vattenanvändning finns det möjlighet att skapa en välmående miljö med fungerande eko-

system och biologisk mångfald, samtidigt som regional tillväxt möjliggörs. Samhällsplaneringen måste skapa möjligheter som minskar avtrycken på miljön och klimatet, då det kommer att krävas en omställning inom bland annat resande och transporter, byggande, konsumtion, livsmedelsproduktion och energiförsörjning.”

LRF Skåne delar bilden av att samhällsplaneringen måste skapa möjligheter som minskar avtrycket på miljön och klimatet. I denna fråga har jord- och skogsbruket en avgörande betydelse. Att ta jordbruks- och skogsmark ur produktion löser inte de långsiktiga miljö- och klimatfrågorna i Skåne.

En planering som skapar förutsättningar för en bebyggelseutveckling och en hållbar markanvändning

LRF Skåne delar regionplanens syn på att det krävs ett effektivt markutnyttjande, samt hushållning med jordbruksmark, grön- och vattenområden och att konkurrens om markanvändningen är en stor utmaning. Vår ståndpunkt är dock klar, jord- och skogsmark samt vatten måste värnas för att säkerställa produktion av livsmedel och skogsråvara.

Mål, planer och program

Trender

LRF Skåne saknar skrivningar i regionplanen om de trender som uppkommit i pandemins spår och hur dessa kan komma att påverka var människor vill bosätta sig, var och hur man arbetar och tillbringar sin fritid mm.

Till viss del kommer man att återgå till tiden före pandemin, men mycket har förändrats och kommer att bestå.

- Fler vill bosätta sig på landsbygden och i mindre orter
- Distansarbete och digitala möten kommer att fortsätta i stor omfattning
- Färre kommer att genomföra långa resor för dagsmöten
- Fler har upptäckt den svenska/skånska naturen och de upplevelser som finns inom närområdet

Regionala mål

Det öppna Skåne 2030

Regionplanen anger att ”Här har alla människor likvärdiga möjligheter att förverkliga sina mål i livet”.

LRF Skåne anser att meningen bör kompletteras med följande: Detta förutsätter att såväl digital som offentlig infrastruktur finns tillgänglig på landsbygden.

Miljö- och klimatmål

Regionplanen anger att: ”Andelen resor som görs med cykel eller gång ska vara minst 30 procent och andelen resor som görs med kollektivtrafik ska vara minst 28 procent av det totala antalet resor i Skåne”

LRF Skåne anser att: För att resor med kollektivtrafik ska kunna öka, måste boende på landsbygden få förbättrade möjligheter till kollektivtrafik hållbara transporter. I sammanhanget finns det även anledning att påtala att ”mellan” alla viktiga stationsnära lägen blir det allt glesare med värdefull busstrafik. Skåne har på många platser en omfattande utspridd bebyggelse som behöver tillgång till kommunikation och service.

Utvecklingsinriktning

Det flerkärniga Skåne

Regionplanen beskriver tydligt principerna för det flerkärniga Skåne och vi delar uppfattningen att en flerkärnig struktur är bra att ha som utgångspunkt. Däremot beskrivs landsbygden mellan kärnorna mycket sporadiskt. Landsbygden är mycket mer än blågrön infrastruktur. Landsbygden är en resurs med ett egenvärde, inte bara som ett möjligt etableringsområde för tätortsutvidgning. Framför allt som produktionsresurs i de gröna näringarna men även på många andra sätt.

LRF Skåne anser att det även bör finnas ett regionalt ansvar så att Skåne inte fullständigt tippas över åt sydväst, många verksamheter kan minst lika bra placeras i nordost.

Det pågår en allt snabbare utveckling av det gröna näringslivet och regionplanen behöver ta höjd även för detta. Det måste vara möjligt att utveckla verksamhet och att även genomföra viss byggnation på landsbygden t ex generationsboende eller omvandling av befintliga byggnader, då i beaktande av att samtidigt värna den värdefulla jordbruksmarken. I sammanhanget föreligger i många fall en helt onyanserad, inställning när det gäller att utnyttja enstaka tomter för bostadsbyggnader. För LRF Skåne är det av största vikt att landsbygden mellan kärnorna inte bara behandlas som en vit fläck, utan synliggörs som värdefulla platser för boende, företag, rekreation, djur och natur. Inte minst viktigt är att det finns en väl fungerade postgång på landsbygden både för så väl brev som paket.

Planeringsstrategier

Det är positivt att regionplanen framhåller landsbygden som en självständig och central drivkraft och att en livskraftig landsbygd är en förutsättning för att man skall kunna bo, verka och leva i hela Skåne. Men det krävs kommunala, regionala och statliga beslut för att stärka sambandet mellan stad och land. Framför allt när det gäller offentlig och privat service, samt bra kommunikationer (infrastruktur, kollektivtrafik och digitalkommunikation).

Stärka tillgängligheten och binda samman Skåne

Regionplanen skriver ”För landsbygden behövs utvecklade mobilitetstjänster och hållbara alternativ för bilen. Kapaciteten i Skånes transportinfrastruktur är hårt utnyttjad och det behövs satsningar på infrastruktur och kollektivtrafik på både järnväg och väg”

LRF Skåne anser: Om det ska vara attraktivt och möjligt att bo leva och verka, behövs möjlighet för förflyttning av varor, tjänster och familjer på ett sådant sätt att deras vardag fungerar. Biltransporter kommer även i framtiden att vara det viktigast transportmedlet på landsbygden. Elbilar och förnybara drivmedel kommer att på sikt ersätta fossildrivna personbilar.

LRF Skåne anser därför: För att Skåne skall bindas samman krävs det väl fungerande infrastruktur, kollektivtrafik och IT-tjänster i hela Skåne

Tillgång till bra kommunikationer och IT-tjänster är en förutsättning för bra livskvalité och för att kunna utveckla företagandet på landsbygden. Jord- och skogsbruket har behov av snabba och säkra telekommunikationer i sin verksamhet. Dagens utbyggnad av fibernät går alltför långsamt på landsbygden i Skåne. En stor del av utbyggnaden av fibernätet finansieras via EU:s landsbyggsprogram. LRF Skåne anser att dessa ekonomiska resurser kan användas inom andra områden för att utveckla landsbygdsföretagande och att utbyggnaden av fiber på landsbygden skall finansieras via skattemedel (stat, region och/eller kommun).

Växa effektivt med en balanserad och hållbar mark- och vattenanvändning

LRF Skåne delar regionsplanens syn på vikten av att det finns ett helhetsperspektiv när det gäller en balanserad och effektiv markanvändning. LRF Skåne önskar dock att region Skåne tydligare kunde balansera utvecklingen i Skåne och på så sätt säkerställa en effektiv markanvändning. Som det är idag planerar respektive kommun för sin egen vinning.

Exploatering för storskaliga verksamheter utmed exempelvis väg E6, det planerade fängelset i Trelleborg och logistikcentret i Ängelholm är exempel där man inte har tagit någon som helst hänsyn till jordbruksmarkens värde. Skall exploatering av jordbruksmark ske så måste region Skåne och kommunerna säkerställa en mycket effektiv markanvändning. Att den tillkommande bebyggelsen har så hög täthet som möjligt. Exploatering med låg täthet kan inte ske på högt klassad jordbruksmark.

Tematiska fördjupningar

Bebyggelseutveckling

LRF Skåne anser att man bör se över planeringsprinciperna när det gäller Bebyggelseutveckling. Planerad bebyggelse utifrån befintliga strukturer och genom förtätning i strategiska lägen, samt prioritering av bebyggelse i kollektivnära lägen innebär en fortsatt hög exploatering av jordbruksmark.

Den bästa jordbruksmarken (oavsett klassificering) finns oftast i kollektivtrafikknära lägen där människor av tradition bosatt sig eftersom jorden gett bäst avkastning. Förtätning innebär därför i vissa fall att man exploaterar jordbruksmark intill befintlig bebyggelse. Bägge dessa argument riskerar att öka exploateringen av jordbruksmark i framför allt västra och södra Skåne.

Regionplanen bör se bebyggelseutveckling utifrån ett större Skåne-perspektiv. LRF Skåne är väl medveten om att varje enskild kommun i Skåne alltid ser till sin egen utveckling när det gäller befolkning och bostäder. Kommunerna i Skåne vill se en ökad befolkningsutveckling och ökade skatteintäkter. Men det är här regionplanen kan göra skillnad. Vi ställer oss frågande till om befolkningsökningen måste ske där vi har de bästa förutsättningarna för livsmedelsproduktion eller kan den ske i andra delar av Skåne? Med bra infrastruktur, kollektivtrafik och telekommunikation, kan man bo och verka i hela Skåne. Det är dags att Skånes kommuner lyfter blicken och ser hur utvecklingen bör se ut utanför sin egen kommun, i hela Skåne.

Näringsliv och besöksnäring

Ett starkt näringsliv är viktigt för Skånes attraktivitet och ekonomiska hållbarhet. Hela Skånes möjligheter att utvecklas utifrån sina kvaliteter och förutsättningar skapar något unikt. Tillgången till insatsvaror blir därför lika viktig faktor som arbetskraft för näringslivets

produktivitet utveckling. Det gröna näringslivet ger en möjlighet att producera insatsvaror till andra företag så som el, råvaror till mat och drivmedel etc. Ett företag föder flera andra företag.

LRF Skåne ser en stor utveckling och möjligheter i besöksnäringen. När man utvecklar regionala leder för vandring och cykling i Skåne så är det viktigt att följa naturliga avgränsningar i naturen så som mindre vägar, markvägar och befintliga stigar.

Vandringslederna kan också knytas ihop med företag som driver upplevelser t ex B & B, gårdsbutiker och företag med arrangerad upplevelse. Viktigast är dock att vid utveckling i god tid ha samråd tillsammans med alla markägare som kan bli berörda.

I samband med rekommendation till vandringleder ska man även ta hänsyn till nedskräpning och nedtrampning så att detta undviks i största möjliga mån. Allemansrätten har både skyldigheter och rättigheter.

Transporter

Väl fungerande transporter är en förutsättning för företagande på landsbygden men eftersatt underhåll av det lågtrafikerade vägnätet, väghinder och felplanering av cykelvägar skapar lokalt stora problem. Det är därför viktigt att man för en dialog med det lokala näringslivet på landsbygden för att lösa frågor kring framkomligheten på det lokala vägnätet. Av de resurser som Region Skåne och Trafikverket lägger på vägunderhåll och upprustning av vägar i Skåne så är det ett fåtal miljoner som går till vägar på landsbygden.

LRF Skåne är positiv till att det anläggs fler cykelvägar och anser att detta är bra för både tillskapandet av hållbara transporter, folkhälsan och möjligheten att nå och uppleva den skånska naturen. Men anläggning av cykelvägar får inte försvåra för de gröna näringarna. Därför måste större hänsyn tas till jord- och skogsbrukets intressen och ha första prioritet när cykelvägar anläggs.

Blågrön infrastruktur

LRF Skåne tycker att intentionen att på ett tidigt stadié involvera markägare och verksamhetsutövare vid diskussioner kring utveckling av blågrön infrastruktur är bra. Det är då också viktigt att komma ihåg att även skogs- och livsmedelsproduktion är ekosystemtjänster som bör ingå i planeringen. Här finns också möjligheter att samordna till exempel åtgärder mot översvämning med bevattningsbehov hos jordbruket etc. över kommungränserna.

Biologisk mångfald

Regionplanen anger att ”Arter har under senare år trängts undan av bland annat exploatering och ett produktionsinriktat jord- och skogsbruk. De nationella miljömålen, Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv har i Skåne en negativ utveckling. Det behövs aktiva insatser för att bibehålla, skydda och utveckla den biologiska mångfalden”

Att Skåne är den artrikaste regionen i landet beror på att det finns förutsättningar för många arter att etablera sig i landskapet. Skåne finns i gränsen mellan två klimatzoner och där möts den boreo-nemorala blandskogsregionen och den nemorala lövskogsregionen. Det innebär att vissa arter är i kanten på sitt sydliga utbredningsområde och en del är i kanten på sitt norra utbredningsområde och därför är de sällsynta. Ett rikt landskap ger många arter och som en följd ett flertal som är unika. Det är positivt. Artdatabanken och Riksskogstaxeringen vid SLU är källorna till mycket av Sveriges officiella statistik. Här finns ingenting som tyder på att Sveriges skogar blivit artfattigare de senaste 100 åren men inte heller belägg för att arterna blivit fler. Den svenska fågelinventeringen har dock gett besked om att fåglarna blivit fler i skogen. Vi vet att många av de miljöer som är viktiga för biologisk mångfald har ökat. Vi får bland annat mer gammal skog, grova träd, lövträd och död ved. LRF Skåne delar regionplanens syn på att klimatförändringarna innebär ett stort hot för Skånes biologiska mångfald. Det krävs kraftfulla åtgärder från markägare, kommuner och myndigheter att bekämpa och hindra spridning av invasiva arter. Även inhemska arter som breder ut sig påverkar alltid andra arter. I Skåne är klövviltstammarna nu så stora att de utgör ett hot mot den biologiska mångfalden.

Ett viktigt led för att gynna biologisk mångfald är att bevara de betesmarker som generationer av markägare tagit fram och vårdat. Betande djur är den viktigaste faktorn för den biologiska mångfalden i Skåne och kan inte ersättas. Men det måste vara ekonomiskt lönsamt att bedriva djurhållningen och det måste finnas avsättning för de produkter jordbruket producerar. När betande djur försvinner ersätts markerna med förbuskning och beskogning, vilket inte gynnar den biologiska mångfalden. Vi får det landskap som vi äter!

Landskap, jordbruk och skogsbruk

LRF Skåne delar regionplanens syn på att ett ökat upptag av koldioxid av skog och mark är en viktig strategi för att minska Skånes nettoutsläpp av växthusgaser och att det därför är viktigt att hushålla med jordbruks- och skogsmark.

Att tillgången på allemansrättslig mark är ojämn i Skåne har sina tydliga förklaringar. Människor har bosatt sig där det har funnits de bästa odlingsbetingelserna. Att befolkningen ökar mest i dessa delar av Skåne minskar inte trycket och behovet av tillgång till mark och natur till allmänheten. Att ta jordbruks- och skogsmark ur produktion för att lösa tillgången på allemansrättslig mark i tätortsnära områden, i västra eller södra Skåne, är ingen hållbar lösning. Dessa marker behövs i klimatarbetet och för livsmedelsproduktion.

Vatten i landskapet

När samordning över avrinningsområden ska ske är det enligt LRF Skåne av största vikt att också involvera de markägare som finns i berörda områden. Dels för att det ofta är där som olika åtgärder planeras, dels för att dessa ofta besitter mycket stor lokalkunskap och då kan bidra med var och hur åtgärder lämpligast skulle kunna förverkligas, men också för att öka intresset och förståelsen, vilket i sin tur då också leder till ett både bättre och enklare genomförande.

När översyn av det utvidgade strandskyddet (från det normala strandskyddet på 100 meter till max 300) genomfördes 2014 – 2015 var riksdagens målsättning att begränsa det utvidgade strandskyddet i Skåne blev resultatet det motsatta. Länsstyrelsen i Skåne beslutade att utöka det utvidgade strandskyddet, vilket försvårar för byggandet av permanentboende och fritidsboende i stora delar av Skåne. Att erbjuda boende i strandnära områden eller att ge möjlighet att utveckla verksamhet inom t ex turism är för kommunerna i norra och nordöstra Skåne en möjlighet att få fler att bosätta sig i dessa kommuner. Att detta skulle påverka det rörliga friluftslivet i någon större omfattning anser vi inte är troligt. Regionplanen bör därför peka ut **områden** för Landsbygdsutveckling i Strandnära lägen (LIS) i samarbete med de kommuner som är intresserad av frågan.

I propositionen som ligger till grund för bestämmelserna i 7 kap PBL om regional planering så bör regionplanen ha ett landsbygdsperspektiv. Vidare står det i propositionen att ett annat

område som skulle kunna vara del av den regionala fysiska planeringen och som regeringen vill lyfta särskilt är de nuvarande s.k. LIS-områdena

”Redovisningen i översiktsplanen ska vara vägledande när man prövar ansökningar om dispenser från strandskyddet och upphävande av strandskyddet i detaljplaner. Boverket anger nya bostäder som exempel på en sådan åtgärd för vilken dispens kan ges i ett LIS område. LIS-områdena kan ha påverkan på länets utveckling och ett utpekat LIS-område i en kommun kan påverka LIS-området i en annan. Därmed ser regeringen att det kan finnas förtjänster med att sätta LIS-områden i ett regionalt sammanhang. Detta innebär dock inte att kommunernas ansvar för att planlägga mark och vatten förändras. Däremot kan det medföra att kommunernas planläggning placeras i ett regionalt och mellankommunalt sammanhang tillsammans med frågor inom andra samhällsviktiga områden, t.ex. planering för energi- och vattenförsörjning och transportplanering.”

Teknisk infrastruktur

Energiförsörjning

Jord- och skogsbruket har en viktig roll för fossilfri energiframställning. Restprodukter från jordbruket kan användas för biogasframställning och biprodukter från skogen har många energianvändningsområden, se tidigare avsnitt om skog. Tekniken med biogas/biogödsel bör lyftas fram som en viktig funktion i att utveckla avfallstekniken, energiförsörjningen och växtodlingsjordbruket (och animaliegödsel) genom att nyttiggöra bunden koldioxid i stället för en omfattande återgång vid naturlig omsättning. Solcellsel kan produceras både på marken och på ekonomibyggnader och där det är möjligt kan vindkraften byggas ut både på land och i havet. Elpriser från förnybar energi är idag konkurrenskraftig och står sig väl jämfört mot icke förnybar energi.

LRF Skåne delar regionplanens syn på behovet av ett robust elnät utan kapacitetsbrist. Förutom att stamnätet behöver förstärkas krävs även en förstärkning av det regionala elnätet för att ingen elbrist skall uppstå. För att minimera intrång i skog och mark måste stor del av elnätet förläggas som markkabel.

Digital infrastruktur

LRF Skåne delar regionplanens syn på vikten av digital infrastruktur i hela Skåne och att man vid anläggning av fiber mm följer de anvisningar som finns framtagna av Robust fiber.

LRF Skåne anser inte att fiberutbyggnad skall finansieras via Landsbygdsprogrammet utan att det är statliga och regionala skattemedel som skall finansiera utbyggnaden där det inte kan ske på kommersiella villkor.

Dricksvattenförsörjning

Att skydda och säkra vår tillgång till ett dricksvatten av en god kvalitet är något även LRF Skåne tycker är väldigt viktigt och håller högt på agendan. Dock är det viktigt att man i denna process har en helhetsbild så att olika skyddsåtgärder hamnar på en rimlig nivå i förhållande till de risker som finns, samt att man också tar hänsyn till andra verksamheter när nya uttag planeras.

Dricksvatten är ett av våra viktigaste livsmedel. Dock behövs vatten även för att producera andra livsmedel. Att grödor och djur får en jämn och tillräcklig tillgång till vatten är en förutsättning för en stabil livsmedelsförsörjning.

Det är därför väldigt viktigt att även lantbruket finns med när vattenresurshanteringen planläggs och att även denna sektors behov lyfts upp i samhällsplaneringen. Med hjälp av olika vattenhållande åtgärder som till exempel bevattningsdammar kan dessutom även andra problem så som översvämning och näringsläckage minskas.

Konsekvensbedömning

Konsekvensbedömningen konstaterar att mark- och vattenanvändningen mm bedöms vara hållbar och lämplig ur hälso- och hushållningssynpunkt och ge goda förutsättningar för att kunna leva och verka på ett hållbart sätt i Skåne. På många frågor som tas upp i konsekvensbedömningen har LRF Skåne lämnat svar i ovan lämnade synpunkter.

Regionplanen kommer inte i någon större utsträckning att minska ianspråktagandet av jordbruksmark trots många välformulerade beskrivningar om värdet av jordbruksmarken i Skåne. Det LRF Skåne saknar är hur livsmedelsproduktionen påverkas när jordbruksmark tas ur produktion och hur skall produktionsbortfallet kompenseras? Skall kvarvarande jordbruksmark odlas mer intensivt eller skall importen av livsmedel öka?

Hans Ramel

Ordförande LRF Skåne